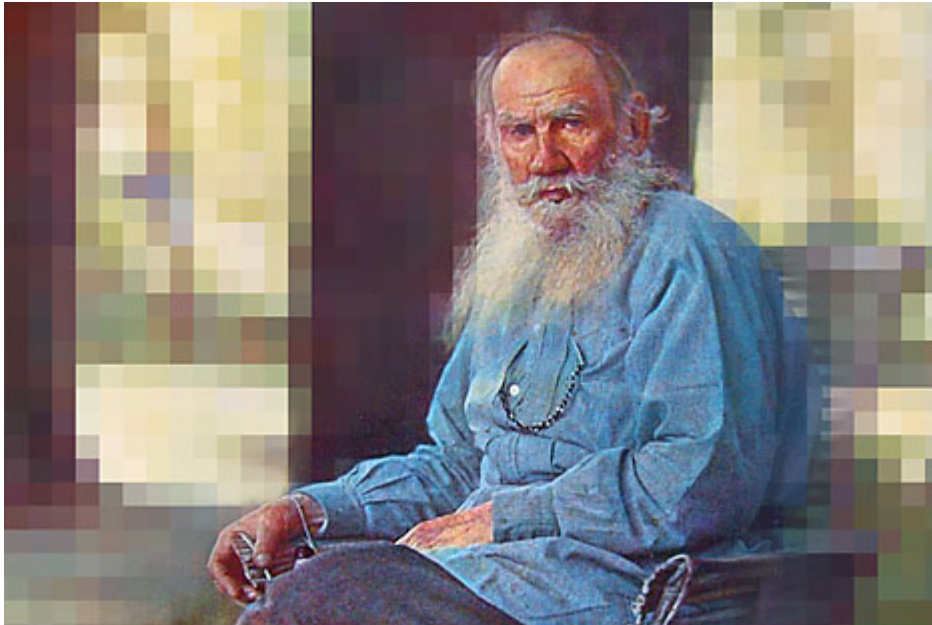

Ο Τολστόι στο διαδίκτυο: 90 τόμοι με ένα κλικ

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Πηγή: Sergei Prokudin-Gorsky

Στο διαδίκτυο εμφανίστηκε μια πλήρης συλλογή των έργων του θρυλικού ρώσου συγγραφέα Λέοντα Τολστόι. Στο σάιτ tolstoy.ru μπορείτε να κατεβάσετε δωρεάν οποιοδήποτε έργο του, προς το παρόν όμως, μόνο στη ρωσική γλώσσα.

Τα άπαντα του θρυλικού ρώσου συγγραφέα Λεβ Τολστόι, είναι διαθέσιμα πλέον στο ίντερνετ, -επί του παρόντος μόνο στη ρωσική γλώσσα-, με πιθανή την εμφάνισή τους μελλοντικά και σε αγγλική μετάφραση. Επί ενάμιση χρόνο, οι εθελοντές του πρότζεκτ [«Ολόκληρος ο Τολστόι με ένα κλικ»](#) μετέφεραν σε ηλεκτρονική μορφή 90 τόμους με τα έργα του συγγραφέα. Σήμερα στην ιστοσελίδα tolstoy.ru προσφέρονται σε διάφορες μορφές για δωρεάν ανάγνωση τόσο οι τόμοι, όσο και μεμονωμένα έργα. Συνολικά υπάρχουν 761 ηλεκτρονικά βιβλία.

Την οργάνωση του προγράμματος ανέλαβαν το Κρατικό μουσείο *Λ.Ν.Τολστόι*, το μουσείο-κατοικία του Τολστόι «*Γιάσναγια Πολιάννα*» και η εταιρία που ανέπτυξε το ηλεκτρονικό πρόγραμμα, «*ABBYY Ρωσία*». Εμπνευστής και διευθύνων του προγράμματος είναι η απόγονος του συγγραφέα, υπάλληλος του μουσείου Τολστόι και τηλεπαρουσιάστρια, *Φέκλα Τολστάγια*. Όπως δήλωσε στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου, «*το συγκεκριμένο πρότζεκτ αποτελεί ένα βήμα προσέγγισης των νέων, οι οποίοι σήμερα διαβάζουν τα πάντα από τις οθόνες*».

Η βασική αξία αυτής της ψηφιοποιημένης συλλογής έργων, σύμφωνα με την

Τολστάγια, είναι τα ημερολόγια, σημειωματάρια και γράμματα του Λεβ Τολστόι, τα οποία άλλοτε ήταν προσβάσιμα μόνο στους σχετικούς τόμους και τα οποία δεν είχαν δημοσιευτεί πουθενά αλλού. Ουσιαστικά, έγινε πραγματικότητα το όνειρο του ίδιου του Τολστόι, δηλαδή να έχουν όλοι πρόσβαση στα κείμενά του. Ο συγγραφέας είχε παραιτηθεί από τα πνευματικά δικαιώματα και μάλιστα η συλλογή των έργων του αρχίζει με τη φράση «Επιτρέπεται η δωρεάν ανατύπωση».

Για την ώρα, δεν είναι γνωστό αν το υλικό θα μεταφραστεί σε άλλες γλώσσες. Παρότι ο ίδιος ο Τολστόι είχε παραιτηθεί από τα πνευματικά δικαιώματα, τα δικαιώματα των μεταφραστικών αντιγραφών δεν τα έχει καταργήσει κανείς. Όπως όμως αναφέρει η Τολστάγια, οι οργανωτές είναι πρόθυμοι να συζητήσουν με μεταφραστές και να επαναλάβουν το πρόγραμμα, τουλάχιστον στην αγγλική γλώσσα. Τα έργα του Τολστόι δεν έχουν μεταφραστεί ακόμη σε καμιά ξένη γλώσσα, στο σύνολό τους.

Να σημειωθεί, ότι η έκδοση της πρωτότυπης έντυπης συλλογής των 90 τόμων ήταν αφιερωμένη στα 100 χρόνια από τη γέννηση του συγγραφέα και τυπωνόταν σταδιακά για ένα διάστημα 30 ετών (1928-1958). Ο κόσμος γίνονταν συνδρομητής για να αποκτήσει τα βιβλία, χωρίς εδώ που τα λέμε να ξέρει κανείς αν θα ζει ακόμη μέχρι να βγει ο τελευταίος τόμος. Σήμερα, εκείνη την έντυπη συλλογή είναι πρακτικά αδύνατο να την αγοράσει κανείς εξ ολοκλήρου. Ακόμη και στις βιβλιοθήκες μπορεί να βρίσκει κάποιος μόνο τμήματά της.

Το ιστορικό του εγχειρήματος

Η εταιρία ABBYY ασχολούνταν με την ψηφιοποίηση έντυπων σελίδων, τοποθετώντας το σκαναρισμένο υλικό στο πρόγραμμα οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων (ocr). Ύστερα, το τοποθετούσαν στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα readingtolstoy.ru, προτείνοντάς σε όσους το επιθυμούν, να διαβάσουν Τολστόι και παράλληλα να διορθώνουν τα λάθη της μηχανής αναγνώρισης.

«Με αγάπη, ο συγγραφέας»

Άνθρωποι διαφόρων ηλικιών και επαγγελμάτων, από διευθυντές εταιριών μέχρι νοικοκυρές από 259 πόλεις της Ρωσίας και 49 χώρες ανά τον κόσμο, συμφώνησαν να επεξεργαστούν το κείμενο. Το πρώτο στάδιο της επεξεργασίας διήρκησε μόλις δυο εβδομάδες. Σε αυτό το διάστημα πάνω από χίλιοι εθελοντές επεξεργάστηκαν 46.820 σελίδες κειμένου. Υπολογίστηκε ότι η μέση συνολική ταχύτητα ανάγνωσης από τους εθελοντές ήταν 8,5 τόμοι ή 3.344 χιλιάδες σελίδες την ημέρα. Το κείμενο περνούσε από επεξεργασία αρκετές φορές. Για το δεύτερο στάδιο της

επεξεργασίας υπήρχε πλέον ειδική επιλογή εθελοντών, όπως και για το τρίτο, στο οποίο κλήθηκαν και επαγγελματίες συντάκτες-επιμελητές κειμένων. Συμμετείχαν συνολικά στο πρόγραμμα 3.249 άτομα.

Αρκετοί από αυτούς προσπάθησαν εσκεμμένα να δημιουργήσουν ρεκόρ. Για παράδειγμα, κάποιος Αλεξάντρ Αξένοφ επεξεργάστηκε 6.081 σελίδες. Πολλοί εθελοντές ήθελαν απλώς να είναι οι πρώτοι που θα διαβάσουν ημερολόγια και γράμματα, τα οποία προηγουμένως δεν ήταν διαθέσιμα. Σήμερα στην ιστοσελίδα readingtolstoy.ru μπορεί κανείς να βρει ένα διαδραστικό χάρτη, να αφήσει το στίγμα του και να δει ποιος διαβάζει Τολστόι σε ολόκληρο τον κόσμο. Επίσης, μπορεί να προσθέσει στα «αγαπημένα» μια αγαπημένη του φράση ή να βρει οποιαδήποτε άλλη σε ειδικά tag και να τη μοιραστεί στα κοινωνικά δίκτυα.

Η Big data ενός μεγάλου μυθιστορήματος

Στη διάρκεια της ετοιμασίας του κειμένου για να ανέβει στο ίντερνετ, ειδικοί από την Ανώτατη Οικονομική Σχολή παρατήρησαν ότι στο εξής, με τη βοήθεια της αναζήτησης, είναι εφικτή η μελέτη της γλωσσολογικής σύνθεσης των έργων του Τολστόι. Για παράδειγμα, έγινε γνωστό ότι η μεγαλύτερη πρόταση στο «*Πόλεμος και ειρήνη*» περιλαμβάνει 229 λέξεις και βρίσκεται στο τρίτο μέρος του τρίτου τόμου του επικού μυθιστορήματος. Με τον ίδιο τρόπο, μπορεί να σχηματιστεί μια εικόνα... για τη γκαρνταρόμπα των ηρώων του «*Πόλεμος και ειρήνη*», όπως ότι συνολικά έγινε αναφορά σε 120 γυναικεία φορέματα. Μπορεί να παρακολουθηθεί ότι στο δεύτερο «ειρηνικό» τόμο σχεδόν δεν υπήρχαν στρατιωτικά παλτά και μπότες, που εμφανίστηκαν σε αφθονία στον «πολεμικό» τέταρτο τόμο. Επίσης προέκυψε ότι περισσότερο στο μυθιστόρημα τρώνε ο Πιέρ Μπεζούχοβ -προβλέψιμα αυτός- και απρόσμενα η Νατάσα Ροστόβα, η οποία είναι πρώτη μεταξύ των ηρώων που ομιλούν, ενώ ο παχύς Πιέρ είναι πρώτος μεταξύ εκείνων που ακούν.

Δεν πρόκειται για μια σοβαρή μελέτη, αλλά κυρίως για μια ψυχαγωγία, αλλά είναι σαφή τα εργαλεία για περαιτέρω δουλειά με το κείμενο. Ο Βλαντίμιρ Τολστόι, σύμβουλος του προέδρου της Ρωσίας σε θέματα πολιτισμού και ένας από τους απογόνους του συγγραφέα, θεωρεί ότι «προηγουμένως κανείς δεν είχε τολμήσει να εμπλακεί σε ένα τόσο ογκώδες έργο, στη σύνταξη λεξικού της γλώσσας του Τολστόι, αλλά τώρα αυτό θα καταστεί εφικτό, καθώς αυτά που έχουν γίνει και συνεχίζουν να γίνονται (σ.σ. κατά την επεξεργασία) δεν έχουν συνειδητοποιηθεί πλήρως».

Τολστόι, ο ιδεολόγος του διαδικτύου

Ο Τολστόι αισθανόταν τη σύνδεση του παντός στον κόσμο. Στο «Πόλεμος και ειρήνη» υπάρχει ένα επεισόδιο με τον Πιέρ να ονειρεύεται: «Η υδρόγειος αυτή ήταν ζωντανή, μια ταλαντευόμενη σφαίρα χωρίς μεγέθη. Ολόκληρη η επιφάνεια της σφαίρας αποτελούνταν από σταγονίδια, συμπαγώς συμπιεσμένα μεταξύ τους. Και τα σταγονίδια αυτά κινούνταν διαρκώς, μετακινούνταν και πότε συγχωνεύονταν μερικά μαζί σε ένα, πότε ένα διαιρείτο σε πολλά». Μπορεί να πει κανείς, ότι πρόκειται για μια μεταφορική περιγραφή της σύγχρονης διαδικτυακής κοινωνίας.

Αλεξάντρα Γκούζεβα, RBTH

Πηγή: gr.rbth.com